

รายงานผลการปฏิบัติการนิเทศ

รายชื่อผู้นิเทศ

1. นายไพฑูรย์ ปลอดภัย
2. นางผุดพรรณ นราแก้ว

ความเป็นมา

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ได้จัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศการศึกษา ปีการศึกษา 2553 โดยกำหนดขอบข่ายการนิเทศ การศึกษา เป้าหมายและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาปีงบประมาณ 2553-2554 ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

จากการการสังเคราะห์ผลการนิเทศโรงเรียนในสังกัด เมื่อภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ที่ผ่านมา พบประเด็นที่ต้องทำการนิเทศต่อเนื่องทั้งในเชิงเพื่อการแก้ปัญหาและการพัฒนาตามประเด็นที่กล่าวข้างต้น ดังนั้นในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จึงกำหนดการ นิเทศโรงเรียนในสังกัดโรงเรียนละ 2 ครั้ง โดยในครั้งที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 กำหนดการนิเทศใน เดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม 2553 โดยมีวัตถุประสงค์ของการนิเทศ ประเด็นการนิเทศ กิจกรรมและปฏิทิน การนิเทศ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการนิเทศ

1. เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน ประเด็นการนิเทศที่กำหนด
2. เพื่อร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษากับโรงเรียนที่รับการนิเทศติดตามในประเด็นการนิเทศที่ กำหนด
3. เพื่อรวบรวม แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนในสังกัดตามประเด็นที่กำหนด

ประเด็นการนิเทศ

1. ความสามารถในการอ่านและเขียน
2. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
5. ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
6. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

กิจกรรมการนิเทศและปฏิทินดำเนินการ

ที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ปฏิบัติ
1	ตุลาคม -12 พฤศจิกายน 2553	ศึกษานิเทศก์ศึกษาข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนที่รับผิดชอบในเรื่องต่อไปนี้ 1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 3. ข้อมูลความสามารถด้านการอ่านและเขียน 4. ข้อมูลด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (ระดับการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน) 5. ข้อมูลด้านระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 6. ผลการการนิเทศติดตามในภาคเรียนที่ 1/2553
2	18-30 พฤศจิกายน 2553	คณะผู้นิเทศเข้าทำการนิเทศรายโรงเรียน (ตามปฏิทินการนิเทศ) โดยการศึกษาเอกสารของโรงเรียน สัมภาษณ์ สอบถาม สังเกตการสอนของครู สุ่มประเมินนักเรียน ประเมินผลงานนักเรียน ตามประเด็นที่ทำการนิเทศ สรุปผลการนิเทศด้วยวาจา แลกเปลี่ยนแนวคิด ให้ข้อเสนอแนะและวางแผนพัฒนาร่วมกัน
3	ธันวาคม 2553	ศึกษานิเทศก์สรุปผลการนิเทศรายโรงเรียนที่รับผิดชอบ ทำการนิเทศเพิ่มเติมผ่านระบบ e-super และช่องทางอื่นๆตามความจำเป็น หรือความต้องการของแต่ละโรงเรียน
4	ธันวาคม 2553	ทบทวนและปรับปรุงการปฏิบัติงาน และเตรียมแผนการนิเทศครั้งที่ 2 ภาคเรียนที่ 2/2553

เครื่องมือนิเทศ

1. แบบนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ครั้งที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553
2. เอกสาร ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวง พ.ศ.2553
3. เอกสารนิเทศทางไกลชุด สารพันปัญหาการวัดผลหลักสูตรฯ 2551
4. ข้อมูลการนิเทศทางไกลจาก เว็บไซต์ <http://school.esanpt1.go.th/nites/>
5. เครื่องมือประเมินคุณภาพนักเรียน ตามแผนการนิเทศการศึกษา กิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. แบบนิเทศการจัดการศึกษาปฐมวัย ครั้งที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

กลุ่มเป้าหมายและปฏิทินการนิเทศ

วัน เดือน ปี	โรงเรียน	ผู้นิเทศ
18 พฤศจิกายน 2553	1. วัดนิยมธรรมวราราม	นายไพฑูรย์ ปลอดภัย นางศุศุพรรณ นราแก้ว หมายเหตุ กำหนดการนี้อาจ เปลี่ยนแปลงได้ตามภารกิจ ของราชการ
19 พฤศจิกายน 2553	1. บ้านหนองกร่าง 2. บ้านหนองเขมร	
22 พฤศจิกายน 2553	1. บ้านหนองไผ่งาม 2. วัดหนองจิก	
23 พฤศจิกายน 2553	1. วัดหนองกระทุ่ม	
24 พฤศจิกายน 2553	1. บ้านอ้อกระทุง	
26 พฤศจิกายน 2553	1. บ้านห้วยรางเกตุ 2. วัดห้วยผักชี	
29 พฤศจิกายน 2553	1. วัดหนองศาลา	
30 พฤศจิกายน 2553	1. บ้านห้วยปลากัด 2. วัดศาลาตึกสิทธิชัยวิศาล	

ผลการนิเทศโดยสรุป

1. ความสามารถในการอ่านและเขียน

1.1 ทุกโรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนข้อมูลที่โรงเรียนรายงานไปสำนักงานเขตพื้นที่ฯ เมื่อเดือนตุลาคม 2553 โดยส่วนมากมีจำนวนนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ลดลง เนื่องจากได้รับการพัฒนาความสามารถและได้รับการคัดกรองเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเป็นรายบุคคลมากขึ้น

1.2 ทุกโรงเรียนผู้นิเทศจะทำการทดสอบการอ่านนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทุกคน ด้วยบัญชีคำพื้นฐาน คนละ 25 คำ พบว่ายังมีนักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้และยังมีความสามารถแตกต่างกันมาก นักเรียนบางคนไม่ยอมอ่าน บอกว่าอ่านไม่ได้ ส่วนมากอ่านผิด 5 - 10 คำ การอ่านผิดมักเป็นการอ่านผิดเสียง เช่น ซด เป็น สด ;ชุก เป็น สุก :ลาด เป็น หลาด ฯลฯ

1.3 เกือบทุกโรงเรียนได้จัดทำบัญชีคำให้ครูนำไปใช้แล้ว ผู้นิเทศได้เสนอแนะให้นำคำจากบัญชีคำมาพิมพ์ใหม่ให้มีขนาดใหญ่ขึ้น หรืออาจพิมพ์เป็นบัตรคำ และใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย

1.4 ข้อเสนอแนะกรณีอ่านออกเสียงผิด ให้นำคำเหล่านั้นมาฝึกแต่งประโยค เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำที่อ่านที่เขียน เพราะการอ่านออกเสียงผิด ทำให้ความหมายผิดไปด้วย

1.5 เสนอแนะให้ครูตรวจสอบความสามารถในการอ่านเป็นรายบุคคลมากขึ้น เพราะผู้นิเทศได้ทดลองให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทั้งห้อง ดูเหมือนนักเรียนอ่านได้ แต่เมื่อให้อ่านเป็นกลุ่มย่อยหรือรายบุคคลจะพบว่าบางคนอ่านไม่ได้

2. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 ครูเกือบทุกโรงเรียนได้นำข้อทดสอบ O-NET ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของปีที่ผ่านมาทดสอบ ตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการทดสอบเป็นรายมาตรฐาน รายตัวชี้วัด

2.2 ได้ร่วมกับทางโรงเรียนนำข้อมูลผลการสอบ O-NET ในปี 51 และ 52 มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยระดับประเทศและค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ในแต่ละปี เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้วางแผนพัฒนาร่วมกันกับโรงเรียนและครูผู้สอนรายกลุ่มสาระ

2.3 ให้ข้อเสนอแนะเรื่องการฝึกให้นักเรียนนำความรู้ที่มีอยู่มาแก้ปัญหาในลักษณะบูรณาการ ซึ่งต้องใช้การฝึกในการมองปัญหาแบบองค์รวมก่อน แล้วจึงวางแผน และกำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหา เพราะข้อทดสอบ O-NET มักต้องใช้การประมวลความรู้หลายๆเรื่อง (บูรณาการ) จึงจะตอบได้

2.4 นอกจากนั้นยังได้ให้ข้อเสนอแนะเรื่องการจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มกลาง และกลุ่มอ่อน มุ่งพัฒนากลุ่มเก่งและกลุ่มกลางให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน ส่วนกลุ่มอ่อนส่งเสริมตามปกติ

3. การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.1 ผู้นิเทศได้ศึกษาเอกสารหลักสูตรของทุกโรงเรียนพบว่าหลายโรงเรียนยังไม่มีโครงสร้างรายวิชา หรือยังมีไม่ครบทุกชั้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์พอสรุปได้ว่า ครูยังไม่เข้าใจว่า โครงสร้างรายวิชามีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลอย่างไร จึงได้อธิบายให้เห็นความสัมพันธ์กันระหว่างโครงสร้างรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ หนังสือเรียนหรือหนังสือแบบฝึกหัด การกำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนและการวัดประเมินผลปลายปี

3.2 บางโรงเรียนมีการกำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนและปลายปีในระเบียบวัดผลของโรงเรียน โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การผ่านตัวชี้วัดที่ร้อยละ 50 หรือ 60 ได้อธิบายให้ทราบว่า การผ่านตัวชี้วัดทำอย่างไร เกณฑ์การผ่านตัวชี้วัดที่ร้อยละ 50 หรือ 60 มีผลดีผลเสียต่อผู้เรียนอย่างไร

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.1 ระเบียบวัดผลของโรงเรียนมีการหนดสัดส่วนคะแนนในรายวิชาต่างๆ

4.2 แบบบันทึกคะแนนรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ หลายโรงเรียนใช้แบบที่ออกแบบจัดทำเอง บางโรงเรียนจัดซื้อจากสำนักพิมพ์ มีบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับหลักการประเมินผลตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.3 ได้เสนอแนะให้ประเมินผลการเรียนรู้รายหน่วยตามลักษณะตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งอาจเป็นทั้งการประเมินความรู้ ทักษะและเจตคติ เมื่อประเมินแล้วทำการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน (ตามเกณฑ์การผ่านตัวชี้วัดที่โรงเรียนกำหนด) รวมผลการประเมินทุกหน่วยเป็นคะแนนระหว่างปีตามสัดส่วนคะแนนที่กำหนดในโครงสร้างรายวิชา ทำการประเมินผลปลายปีรวมคะแนนกับระหว่างปีแล้วจึงให้ระดับผลการเรียน

4.4 เสนอแนะให้ผู้รับผิดชอบงานวัดผลทำการปรับแบบบันทึกคะแนนและรายงานผลการเรียนให้สอดคล้องกันต่อไป

5. ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

บางโรงเรียนรายงานว่าได้กำหนดมาตรฐานสถานศึกษาและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา แล้ว แต่ส่วนมากยังไม่ได้กำหนดมาตรฐานสถานศึกษาและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

6. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

6.1 โดยรวมๆแล้วพบว่า สภาพห้องเรียนระดับอนุบาลมีความเหมาะสม

6.2 ครูผู้สอนทุกโรงเรียนได้ทำการประเมินนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ด้วยเครื่องมือที่สำนักงานเขตฯ จัดทำให้แล้ว พบว่านักเรียนผ่านการประเมินในระดับ 3 (จากมาตราส่วน 3 ระดับ) เป็นส่วนมาก

6.3 จากการตรวจดูเอกสารประกอบการเรียนของนักเรียนและสัมภาษณ์ผู้สอน พบว่ามีการส่งเสริมนักเรียนให้มีทักษะทางภาษาและคณิตศาสตร์ แต่จากการสุ่มประเมินผลงานนักเรียน พบว่านักเรียนยังต้องได้รับการพัฒนาให้มีทักษะดังกล่าวเพิ่มขึ้นอีกมาก ต้องมีการกำหนดเป้าหมายความสามารถของนักเรียนในระดับนี้ให้ชัดเจนทั้งอนุบาล 1 และ 2 และต้องเพียงพอที่จะเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

6.4 บางโรงเรียนได้นำคำในบัญชีคำพื้นฐานสำหรับเด็กเล็กไปใช้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านภาษาของนักเรียนเช่น จัดทำเป็นบัตรคำ หรือจัดทำเป็น PowerPoint Presentation

6.5 เสนอแนะให้ฝึกนักเรียนใช้คำพื้นฐานมาเขียนหรือครูทำเป็นบัตรคำ หัดอ่าน หัดเขียน นำมาแต่งประโยค เปลี่ยนคำในตำแหน่งต่างๆของประโยค เช่น ประธาน กริยา กรรม ฯลฯ

เรื่องที่ต้องนิเทศครั้งต่อไป

1. ความสามารถในการอ่านและเขียน เน้นรูปแบบการพัฒนานวัตกรรม

2. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เน้นผลการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มเก่ง-กลาง

3. การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นการใช้โครงสร้างรายวิชาการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นการใช้แบบบันทึกคะแนนที่สอดคล้องกับโครงสร้างรายวิชา การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

5. ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เน้นการพัฒนาองค์ประกอบของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

6. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เน้นการพัฒนาความพร้อมด้านภาษาและคณิตศาสตร์

ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1

1. ควรมีการประชุมครูวิชาการโรงเรียน หรือผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อทบทวนและปรับความเข้าใจในแนวปฏิบัติต่างๆ เช่น การกำหนดโครงสร้างเวลาเรียน การจัดทำโครงสร้างรายวิชาและออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. ควรมีการประชุมครูทะเบียน ครูวัดผลของโรงเรียนเพื่อทำความเข้าใจในแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การจัดทำระเบียบวัดผลระดับสถานศึกษา แนวการวัดแลประเมินผลระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา การจัดทำหรือใช้เอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยอาจจัดในลักษณะของกลุ่มโรงเรียน